

Analýza: 32. John MacArthur o rase, otroctví a prokletí Chama

John MacArthur vybudoval celou teologii, která oslavuje otroctví a obhazuje genocidu proti skupině lidí, o které tvrdí, že musí Evropanům a Izraeli sloužit navěky.

Analýza

John MacArthur speaks to a large group of Southern Baptists June 12 in Anaheim, Calif. (BP photo)

John MacArthur o rase, otroctví a prokletí

Chama

„Celé toto genealogické úsilí by mohlo vést k novému žánru nálepek na nárazníky, myslím, ty jako ‚Moji předkové byli Pelištejci‘ nebo ‚Goliáš byl v mé rodině‘ nebo ‚Pocházím z dlouhé řady chetitských králů‘ nebo tady je dobrá první nálepka: ‚Moji předci zabili vaše předky‘.“

Tuto větu přednesl John MacArthur v roce 2001 za burácejícího smíchu svého shromáždění. V [kázání](#) pojednávajícím o otroctví.

Toto a další věci o rase a otroctví, které MacArthur kázal, se dostaly do pozornosti uživatelů sociálních sítí minulý týden, když kazatelka z Illinois Sharon Autenriethová na [Twitteru napsala](#):

„Právě jsem četla dlouhé kázání, ve kterém v roce 2001 John MacArthur propagoval ‚prokletí Chama‘, rasovou teorii. V té době mu bylo něco přes 60 let. Můžeme PROSÍM přestat mluvit o tom chlapovi, jako by to byl asistent manažera Boží Trojice?

Ve světě konzervativního evangelikalismu je MacArthur vnímán v tomto duchu nejvyšší úcty.

Poté, co v letech 1957 až 1959 strávil tři roky na notoricky známé segregační [univerzitě Boba Jonese](#), se vrátil do Los Angeles, aby šel ve stopách svého otce jako kazatel. Absolvoval bakalářský titul na *Los Angeles Pacific College* a magisterský titul v oboru bohosloví získal na tehdy zbrusu novém *Talbotově teologickém semináři*.

V roce 1969, ve věku 29 let, se stal kazatelem *Grace Community Church* v Los Angeles, tuto funkci zastává dodnes. Vede také *The Master's University* a *The Master's Seminary*, které se chlubí tím, že je absolvovalo „ [více než 1800 mužů](#) “.

Je hlasem mezinárodní rozhlasové služby „*Grace to You*“, autor bestsellerů a editor více než 150 knih. *Christianity Today* jej označil za jednoho z 25 [nejvlivnějších pastorů](#) za posledních 50 let.

Je nemožné přeceňovat moc, kterou MacArthur má, a vliv, který měl na utváření dnešního světa konzervativního evangelikalismu.

“Je nemožné přeceňovat moc, kterou MacArthur má, a vliv, který měl na utváření dnešního světa konzervativního evangelikalismu.”

Ale zatímco mnoho konzervativních evangelikálů vzhlíží k MacArthurovi kvůli tomu, co považují za jeho smělost při kázání Bible optikou konzervativní evangelikální reformované baptistické teologie, tweet Sharon Autenriethové otevřel širší rozhovor o názorech tohoto vlivného pastora na rasu a otroctví a Bibli.

Scott Coley, který působí na filozofické fakultě na *Mount St. Mary's University*, [retweetnul](#) tweet Autenriethové a [připsal](#):

„John MacArthur byl v popředí hnutí proti spravedlnosti v rámci bílého evangelikalismu (který se rozšířil do pravicové politiky obecně). A tady vidíme, jak používá Bibli k vytvoření mýtu, který legitimizuje rasovou hierarchii. On a jeho kolegové popírají, že by za rasové rozdíly v bohatství, příjmech a příležitostech mohl systémový rasismus.

Co tedy vysvětluje takové rozdíly? Podle Johna MacArthura je to prokletí Kanaánu. ... Není to náhodou, že 10 z 10 teologů bílé nadřazenosti použilo *přesně* tuto logiku k ospravedlnění rasově založeného, skutečného otroctví v 19. století, stejně jako segregaci ve 20. století. ...

Ať děláte cokoli, přestaňte poslouchat Johna MacArthura. Pravidelně manipuluje s Písmem, aby legitimizoval svou vlastní mimobiblickou sociální agendu.“

Sociolog Samuel Perry z *University of Oklahoma* [tweetoval](#):

„Wow. Jen jeden z nejslavnějších současných evangelických rozhlasových kazatelů a autorů propaguje Chamovo prokletí jako v roce 1850.

Nahý Noe, prokletý Kanaán a ospravedlnění genocidy

V sérii kázání z Genesis, kázaných během léta 2001, MacArthur vyložil případ, který mnoho bělošských rasistů v historii využívalo k propagaci rasismu a obraně otroctví.

Začal tím, že se podělil o příběh, jak [se Noe](#) po potopě ve svém stanu obnažil, a zjistil, že ho viděl jeho syn Cham, a proklel Chamova syna Kanaana, aby byl „*služebníkem služebníků... svým bratrům*“. MacArthur poukázal na to, že Kanaán bude sloužit Šemovi, zatímco Jafet bude „rozmnožen“.

“MacArthur vyložil případ, který mnoho bělochů v historii použilo k propagaci rasismu a obraně otroctví.”

Poté přešel do diskuse o zničení Kananejců Izraelem. A zatímco se mnoho konzervativních evangelikálů snaží najít [jiné způsoby](#), jak popsat dobytí Kanaánu, a neříkat tomu „genocida“, MacArthur je naprosto v pohodě, když odkládá svou vlastní lidskost a přijímá ji jako genocidu.

“Pro každého normálního člověka byla myšlenka na genocidu, vstoupení do Kanaánu a zmasakrování celé populace lidí děsivá,” řekl. “Přirozené lidské náklonnosti způsobily určitý odpor vůči takovému příkazu. Musela to být velmi, velmi vážná výzva pro jejich spravedlivé myšlení, vidět sami sebe, jak jdou do země a páchají genocidu. Masakrují Kananejce. Berou jim půdu, berou jim domovy a berou jim životy.”

Důvod, proč MacArthur ospravedlnil tuto genocidu, byl ten, že:

„Kanaán a jeho potomci byli prokleti. ... A když to Izrael slyšel, věděli, že mají prokletý původ a že jednají na základě již stanoveného Božího soudu, který jim dal historické ospravedlnění, že jsou nástrojem soudu nad Kanaánem.”

„Zlovolnost“ Sodomy a Gomory a Afriky

Jak uvádí Brock Bahler, profesor filozofie náboženství na *University of Pittsburgh*, [ve](#) středověku „dominantní mapou světa v Evropě byla mapa T-O, která spojovala tři známé kontinenty – Afriku, Evropu a Asii – které symbolizovali Noemovi tři synové. Toto rozdělení světa na rasy se zrušilo až po koloniální éře.”

Tato mapa T a O, z první tištěné verze Isidorova

Etymologiae, identifikuje tři známé kontinenty osídlené potomky Šema, Jafeta a Chama.

Jafet, Cham a Šem

MacArthur zopakoval toto nedorozumění ze středověku a [prohlásil](#): „Jafet je otcem toho, čemu říkáme indoevropské národy. ... Naši předkové v Evropě byli zjevně potomky Jafeta.“ Tvrdí také, že Jafetovi potomci migrovali přes Rusko na Aljašku a pak do přes Severní a Jižní Ameriky.

Tvrdil, že Šemovi potomci jsou Semité, kteří se stali Židy.

“Tvrdil, že Shemovi potomci jsou Semité, kteří se stali Židy.”

A co prokletí potomci Chama? MacArthur sebevědomě [prohlásil](#): „Pokud budete studovat území Chama, území Kanaánu pocházející z Chama, zahrnovalo Sodomu a Gomoru... poté byly rodiny Kananejců rozšířeny do zahraničí. ... Zlí, zlí lidé. Korumpovaní a korumpovaní.“ Následující týden [MacArthur dodal](#): “Cham osidluje jih: Afriku a Asii.”

Během [zasedání Q&A](#) (Otázky a odpovědi) v roce 2010 se někdo zeptal MacArthura, jak to, že máme

tolik ras, když první lidé byli Adam a Eva. A podle textu z webu „Grace to You“ MacArthur odpověděl: „Zdá se, že Cham se stal servilnějším lidem a možná se přestěhoval na jih a skončil v Africe.“

Zvuková verze MacArthurovy odpovědi však tuto část neobsahuje. Buď někdo z „Grace to You“ přidal tuto část do textu stránky a MacArthur tato slova nikdy neřekl, nebo je MacArthur skutečně řekl a někdo tato slova ve zvukové verzi upravil. Mohlo by se tedy zdát, že „Grace to You“ musí co přidávat nebo skrývat ohledně MacArthurových názorů na rasu.

Pseudověda o Babylonské věži a genetice

Bahler dále [popisuje](#), jak „bibličtí literalisté (doslovně věřící v biblické texty) přišli se všemi druhy divokých teorií, aby zdůvodnili, že nadvláda bílých je v souladu s Biblí“, přičemž někteří tvrdí, že „černá barva pleti byla prokletím Kaina“, jiní ji nazývali „prokletím Chama“, a jiní tvrdili, že barva pleti byla určena „Božím aktem vytvořeným v Babylonské věži“.

MacArthur se rozhodl jít se všemi výše uvedenými názory, k nimž přimíchal svůj vlastní záběh [pseudovědy](#).

„Všechny lidské bytosti pocházejí od Adama přes Noeho, což znamená, že vše, co je v genetickém kódu pro všechny lidské rasy, bylo v Adamovi a Evě, a všechno, co je genetickém kódu u všech ras, které dnes existují, bylo v Noemově rodině,“ předpokládal MacArthur.

“To má všechny druhy zajímavých důsledků, protože ve světě máte tolik rozmanitosti: máte lidi velmi tmavé pleti i velmi světlé pleti. Máte různé rysy určitých druhů lidí, které jsou identifikovatelné: bělošský, negroidní, austrailoidní atd. — Mongoloid — konkrétní popisy fyzických rysů.

A máte všechny tyto rozdíly v barvě pleti a všechny tyto rozdíly ve vzhledu obličeje a designu těla.

A často se klade otázka: ‘Odkud se tato rozmanitost vzala?’ A odpovědí je, že genetický kód toho všeho byl v Adamovi a Evě. A že genetický kód pro celé lidstvo v celé jeho dnešní rozmanitosti byl v Noemově rodině. Všichni od pygmejů a trpaslíků a domorodců až po dvoumetrové Zuly a basketbalisty pocházeli od Noe a jeho manželky.

Všechny fyzické rysy, všechny barvy pleti, všechny fyzické vlastnosti, všechny tvary očí, nosů, barvy očí, barvy vlasů atd. – všechno nezbytné genetické kódování bylo v Adamovi a Evě a všechno to bylo v těch osmi lidech.“

„A tyto vlastnosti, které Bůh ve své suverenitě v těchto genetických skupinách vytvořil, byly v těchto skupinách normalizovány. A tak se začaly objevovat různé charakteristiky.“

MacArthur naznačil, že lidstvo údajně žilo jako jedna velká rodina bez „žádných překážek pro manželství“, a že byla velmi malá rozmanitost v barvě pleti.

Abyste získali rozmanitost v barvě pleti, říká:

„Museli byste lidi stáhnout a izolovat, a pak by jim začaly dominovat genetické rysy, které jsou v této skupině lidí. ... Babylonská věž to udělala. Bůh oddělil jazyky, rozptýlil lidi po celé planetě a oni byli

izolování. A rysy, které Bůh ve své suverenitě v těchto genetických skupinách vytvořil, byly v těchto skupinách normalizovány. A tak se začaly objevovat různé charakteristiky.“

V další sekci otázek a odpovědí dodává:

“Nyní však věřím v přímý Boží akt, Bůh rozlišoval mezi těmito lidmi.” U babylonské věže „Bůh rozptýlil všechny ty národy, rozptýlil všechny ty lidi. A já věřím v jejich rozptýlení, on vyvinul, svou vlastní nadpřirozenou prozřetelností charakteristické vlastnosti těchto lidí, aby je jedinečně identifikoval pro jejich vlastní oblasti a jejich vlastní kulturu.

Jinými slovy, Bůh se snažil odstranit sloučení s jinými a učinit je odlišnými. A myslím, že existuje nějaká adaptace – ne? Lidé s tmavší pletí žijící v oblastech, kde bylo slunce silnější. Nemyslím si, že je to proces evoluce; myslím, že to byl z Boží strany nadpřirozený čin. Takže odpověď na vaši otázku je, že Bůh stvořil rasy takové, jaké jsou, a Bůh je umístil na určitá místa světa a přizpůsobil je tomu v rozlišení.“

V [podivném prohlášení](#), které, jak se zdálo, odráželo historický zákaz mezirasových sňatků *Univerzity Boba Jonese*, MacArthur řekl, že Asyřané „se stali rasově smíšenými“, i když jinde popíral, že by byl proti mezirasovým sňatkům.

“Bodání prasat v džungli nahými lidmi”

MacArthur se pokusil říci, že protože jsme všichni potomky Noe, že „jsme skutečně jedna rodina. Neměl by tam být žádný rasismus.“ Ale způsob, jakým odděloval africké potomky jako Bohem prokleté, aby sloužili evropským potomkům, by mohl nasvědčovat opaku.

Kromě své dehumanizující pseudovědy MacArthur také uvedl poněkud urážlivé popisy lidí. Mluvil o „pygmejích v Africe“ a „primitivních lidech“, kteří si „namalovali tváře nějakým druhem rostliny – o těchto lidech, kteří pobíhají kolem nazí a bodají prasata v džungli“.

A aby nám bylo jasné, co si MacArthur myslí o nahotě, prohlašuje: *„Nahota vede ke špatnosti. Nahota vede k neřesti, každého představitelného i nepředstavitelného druhu. Nudisté, primitivní lidé, exhibicionisté, pornografové – ti všichni obhajují nahotu, jako by to byla ctnost.“*

“Otroctví... to je perfektní scénář”

Jedna věc by byla, kdyby MacArthur jednoduše interpretoval Bibli jako dokument propagující otroctví před dvěma až třemi tisíciletími. Ale on chce tento výklad použít k obhajobě otroctví dnes.

V roce 2001 MacArthur [prohlásil](#): *„Kletba padá na Kanaán. A kletba spočívá v tom, aby byl služebníkem sluhů a skončil zotročený pod dominantní vládou ostatních. ... A zde nalézáme, že v Božích záměrech jsou děti Chama z Kanaánu služebníky potomků Jafeta a Šema.“* Dodal, že jejich potomci *„jsou odsouzeni k věčnému otroctví, protože následovali morální ubohost svých předků, Chama a Kanaana“*.

“Zde nalézáme, že v Božích záměrech jsou děti Chama z Kanaánu služebníky potomků Jafeta a Šema.”

[Ve videu na YouTube](#) z roku 2012 MacArthur ukázal svou pravou tvář a prohlásil:

„Je trochu zvláštní, že máme takovou averzi k otroctví, protože historicky v něm docházelo ke zneužívání. V manželství také docházelo ke zneužívání. A nemáme odpor k manželství, zvláště ne proto, že docházelo ke zneužívání. Jsou rodiče, kteří zneužívají své děti. Nemáme odpor k tomu mít děti, protože někteří rodiče byli násilní. ...

Zavrhnout otroctví jako koncept jednoduše proto, že v něm docházelo ke zneužívání, myslím, že mi uniká podstata... .

Mohou existovat i výhody otroctví. Pro mnoho lidí, chudých lidí, možná lidí, kteří nebyli vzdělaní, možná lidí, kteří neměli jinou příležitost, byla práce pro jemného, starostlivého a milujícího pána to nejlepší ze všech možných světů. ...

Musíme se tedy vrátit a podívat se upřímněji na otroctví a pochopit, že ho Bůh v jistém smyslu legitimizoval, když se s ním zachází správně. ... Otroctví není závadné, pokud máte správného pána. Je to perfektní scénář.”

Dispenzacionalismus a bílá nadřazenost

V [jednom kázání](#) MacArthur popsal potomky Jafeta – které identifikoval jako Evropany – jako „v mírovém partnerství se Šemem“. Není tedy divu, proč MacArthur náhodou prosazoval dispenzační teologie konce časů a také populární republikánskou politiku týkající se Izraele?

Když prezident Donald Trump v roce 2017 přesunul americkou ambasádu z Tel Avivu do Jeruzaléma, [prohlásil na shromáždění](#): „A přesunuli jsme hlavní město Izraele do Jeruzaléma. To je něco pro evangelikály. Víte, je to úžasné – evangelikálové jsou tím nadšenější než Židé.”

V [otázkách a odpovědích](#) o dispenzacionalismu MacArthur vtipkoval: „Lidé o mně říkali, že jeho naděje není postavena na ničem menším než na Scofieldových poznámkách a Moody Press.” Dále vysvětlil: „Mezi církví a Izraelem je rozdíl. Doba. ... To vyžaduje království. A to vás dělá premileniálními. ... Zaslíbení o království Izraeli se musí splnit. A proto musíš mít království.”

Jinými slovy, MacArthurova teologie, že běloši jsou potomky Jafeta, kteří jsou v mírovém partnerství s Izraelem jako potomci Šema, v kombinaci s jeho teologií, že Izrael musí mít doslovné království, ho vedly k tomu, že použil plnou sílu svých vlastního mediálního království, aby prosazoval mezi evangelikály politiku, která by ovlivnila rozhodnutí prezidenta Trumpa.

“Jafet je spojen v mírovém partnerství se Šemem a slouží jim Kanaán, který je potomkem Chama.”

A kde jsou v tom všem potomci Chama – kterého MacArthur označuje za Afričany? Podle MacArthura je „Jafet spojen v mírovém partnerství se Šemem a slouží jim Kanaán, který je potomkem Chama.”

Oslavování otroctví jako evangelia

Pro MacArthura se otroctví zdá být více než jen druhotným problémem, nad kterým se křesťané

mohou neshodnout. Věří, že otroctví je ústřední téma. Ve skutečnosti věří, že otroctví je evangeliem. Takže pro MacArthura by odmítnutí otroctví znamenalo odmítnutí evangelia.

V [Evangeliu podle Ježíše](#) MacArthur řekl: „*Evangelium je pozváním do otroctví.*“

V [jiném článku](#) dodal:

„Bible je naprosto jasná – otroctví je srdcem toho, co znamená být pravým křesťanem. ... Otroctví Kristu není vedlejším nebo druhotným rysem pravého učednictví. Přesně tak sám Ježíš definoval „osobní vztah“, který musí mít s každým skutečným následovníkem.“

Ve skutečnosti jsou základními aspekty otroctví samotné rysy vykoupení. Jsme jím vybíráni, koupeni, vlastněni, podřízeni jeho vůli a kontrole, voláni k odpovědnosti, hodnoceni a buď jím trestáni nebo odměňováni. To vše jsou základní součásti otroctví.“

Nechte otroctví na pokoji

Protože Ježíš řekl, že přišel „osvobodit utlačované“, dalo by se předpokládat, že MacArthur bude toužit po osvobození otroků.

Ale místo toho [MacArthur říká](#):

„Křesťanství neosvobozuje otroky. Křesťanství nedává rovná sociální práva. ... Ježíš nenavrhoval rovná práva a nenarušil společenský řád. Ani Petr, ani Pavel, ani Jan, ani žádný pisatel Nového zákona. Spíše všichni tvrdili, že se s velkou bázní před Bohem a velkou úctou máte podřizovat svým pánům, ať už jsou dobří a mírní, nebo jsou nerozumní. Musíte se podřídít.“

„Ježíš nenavrhoval rovná práva a nenarušil společenský řád. Ani Petr, ani Pavel, ani Jan, ani žádný pisatel Nového zákona.“

V [The MacArthur New Testament Commentary](#) pokračoval:

„Ačkoli bylo otroctví pečlivě regulováno Mojžíšovým zákonem, ani Starý ani Nový zákon neodsuzují otroctví jako takové. Sociální vrstvy jsou uznávány a dokonce Bohem navrženy pro dobro člověka. Některým lidem bude slouženo a někteří budou sloužit jiným. Učení Nového zákona se nezaměřuje na reformu a restrukturalizaci lidských systémů.“

A pro ty, kteří by si mohli přát reformovat takové systémy, MacArthur namítá:

„Nikde v Písmu není vzpoura nebo revoluce ospravedlněna za účelem získání svobody, příležitosti nebo ekonomických, sociálních nebo politických práv. Důraz je spíše kladen na odpovědnost otroků věrně a plně sloužit svým lidským pánům.“

Zdá se, že lidská práva pro MacArthura nic neznamenaají. [Říká](#), že „není na místě prosazování našich práv. ... Není naší starostí mít v tomto světě práva. Naším zájmem je být v tomto světě poslušný a poddajný. ... Pokud jsi otrok, když jsi zachráněn, zůstaň otrokem. ... Systém stojí dál.“

MacArthur samozřejmě připouští, že páni otroků mohou být zneužívající. Ale těm, kteří trpí fyzickým týráním a hladověním, [radí](#):

„Nyní je tady chlap na pracovišti a je to otrok. A v římském světě by mohl být nespravedlivě bičován. Může být neprávem připravován o jídlo. Může pracovat dlouhé hodiny nad rámec toho, co je rozumné, nespravedlivě.

Může být nespravedlivě potrestán mnoha způsoby. Ale pokud v zájmu svého vědomí Boha snáší všechny ty smutky, Bůh je vděčný. Chápete to? Co se Bohu líbí? Když protestujete? Když stávkujete? Když demonstrujete? Když chcete z toho ven? Ne, to, co se Bohu líbí, to, co u něho nalézá přízeň, je, když snášíte smutky, které přicházejí, když trpíte nespravedlivě. To se Bohu líbí.”

“Co se Bohu líbí, to, co u něj nachází přízeň, je, když snášíš smutky, které přicházejí, když trpíš nespravedlivě.”

MacArthur není ignorant

Vzhledem k množství čirých absurdit, které se řinou z MacArthurových úst, by se člověk mohl divit, jestli prostě nezná historii, genetiku a vědecký jazyk. Ale MacArthur není ignorant. Moc dobře ví, co dělá. Chlubí se studiem antropologů, lingvistů a vědců.

John MacArthur je pastoračně nedbalý. Je to kazatel s desítkami let zkušeností. Měl by mít pastorační moudrost, aby věděl, že se neříkají věci, které řekl o rase a otroctví v zemi, která se tolik oddala rasismu a otroctví.

John MacArthur je rasista. Celé jeho rámování světových dějin a samotného evangelia jako Božího otroctví, kde mají Afričané sloužit Evropanům navěky, zatímco Evropané jsou spojeni v partnerství s Izraelem, je sakralizací rasismu a bílé nadřazenosti.

John MacArthur je nebezpečný muž. Tvrdí:

“Fakta, která jsou zde [uvedena](#), jsou mocná a velmi informativní pro ty z nás, kteří chtějí porozumět světu tak, jak se na něj dívá Bůh.”

Pro MacArthura nebyla Chamova kletba pouze součástí dispensace v minulosti nebo způsobu, jakým Bůh pracoval, ale zjevením toho, jak Bůh v současnosti pohlíží na svět.

Všimněte si jeho použití slova „moc“.

O tom to celé je. Nejde o to „uvolňovat Boží pravdu jeden verš po druhém“. Jde o [MacArthurovu moc](#).

Když MacArthur řekl Beth Mooreové, aby „[šla domů](#)“, řekl o ženách, které chtějí být kazatelkami, že „*chtějí moc, ne rovnost. Toto je nejvyšší místo, kam mohou vystoupit – to je moc v evangelikální církvi.*“

V tomto citátu MacArthur odhalil své vlastní karty. Identifikoval, jak vidí svou roli kazatele. Úřad evangelikálního kazatele je pro něj vzestupem k moci. V MacArthurově světě je pánem, kterému se ostatní musí podřít.

Důvod, proč MacArthur tak snadno odkládá lidskost ostatních, je ten, že je odpojen od své vlastní lidskosti. A jeho odpojení od sebe sama představuje velmi reálnou hrozbu pro nás všechny prostřednictvím každého nositele moci, kterého jeho impérium vysílá.

John MacArthur vybudoval celou teologii, která oslavuje otroctví a obhájí genocidu proti skupině lidí, o které tvrdí, že musí Evropanům a Izraeli sloužit navěky.

Jeho dispenzacionalistická teologie přináší jeho pohledy na otroctví v Bibli přes dnešek až na konec světa. A během krize COVIDu ukázal, že [věří, že stojí nad zákonem](#).

Je načase, aby byla jeho šaráda kazatelské služby odhalena a uzavřena. Je čas, aby MacArthur šel domů.

RICK PIDCOCK

[Baptist News Global](#)

Rick Pidcock

Rick Pidcock je absolventem Bob Jones University v roce 2004 s bakalářským titulem v oboru Bible. Je to spisovatel na volné noze se sídlem v Jižní Karolíně a bývalý Clemons Fellow s BNG. Nedávno dokončil magisterský titul v oboru uctívání na Northern Seminary. Je otcem pěti dětí v domácnosti a produkuje hudbu pod uměleckým jménem Provoke Wonder. Sledujte jeho blog na www.rickpidcock.com.

-krk-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)